LÆSEGUIDER
til børnehaveklassen

Solstrålebøgerne TRIN 1

af Lis og Torben Pøhler

Forlaget Pøhler, 2018
ISBN 978-87-93740-16-7

Pøhler

Balanceret læseundervisning fra starten

Forord

Læseguiderne er tænkt som guider i bogstaveligste forstand. De kan give dig inspiration til din undervisning i børnehaveklassen. Du kan vælge at følge guiderne slavisk fra den ene ende til den anden, du kan også vælge at pille ideer ud hist og her og så bruge bøgene, sådan som det nu passer bedst til dig, din undervisning og dine elever.

Alle bøgerne i denne guide hører til Trin 1. Bøgerne er kendetegnet ved, at der som regel kun er en linje på hver side. Der er en fast sætningsstruktur, hvor et eller to ord udskiftes fra side til side. Undtaget dog den allersidste side, hvor bogens pointe kommer frem.

På indersiderne af bøgerne kan du se forslag til, hvilke aspekter af de fem faglige kernekompetence-områder, du kan arbejde med til hver enkelt bog. Men man kan altså ikke nå det hele hver gang, det er nødvendigt at prioritere. De fem kompetenceområder, som udgør fundamentet i den balancerede læseundervisning er:

- **Sproglig opmærksomhed**
- **Fonologisk opmærksomhed**
- **Ordforråd**
- **Forståelse**
- **Automatisering**

Til hver bog er der forslag til, hvordan du kan arbejde med udvalgte aspekter af de fem kompetenceområder. Vi har valgt en rækkefølge til præsentation af bøgerne. Der vil i guiderne fra tid til anden blive trukket tråde tilbage til de bøger, som allerede er gennemgået, således at det, der er lært i arbejdet med én bog, bliver repeteret og bragt i anvendelse igen i en efterfølgende bog.

Til alle bøgerne er desuden udarbejdet ark til puslehistorier, som du kan downloade fra **www.poehler.dk.** Herfra kan du også downloade klippeark med de 120 hyppigst forekommende ord.

Vi foreslår, at du arbejder med bogen tre gange sammen med dine elever. Til hver bog er derfor udarbejdet en læseguide, som består af fire sider: en forside og én side til hver af de tre undervisningsgange.

Forside Her kan du se, hvilke fokusområder der trækkes frem i guiden, og hvad du evt. skal huske at have med til undervisningen

1. gang Guide til, hvordan du kan introducere bogen

2. gang Inspiration til, hvordan du kan arbejde med fx bogstaver, ord eller tegn i bogen

3. gang Ideer til, hvordan bogen kan bruges som udgangspunkt for skriveopgaver, nu hvor eleverne er blevet fortrolige med indholdet og selv kan læse bogen.

Vi regner med, at der er en tegne-/skrivebog til hver elev. Bogen er et almindeligt ulinjeret kladdehæfte, hvor eleverne kan skrive bogstaver og ord, tegne ting og lime brikker fra puslehistorierne ind i. Vend kladdehæftet, så bliver sidebredden større og længden mindre. Det er det bedste format for elever i den alder. Husk også at instruere om skriveretning; man starter altid foroven, når man skriver bogstaver.

Rigtig god fornøjelse!

Brøndby oktober 2018
Lis og Torben Pøhler

Indhold

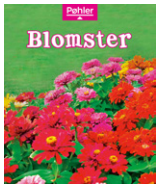

Blomster Side 3

Nej! Side 7

Jeg finder ... Side 11

Mit skateboard Side 15

Jeg skal sove Side 19

På vej til skole Side 23

Kæmpen Side 27

Under vandet Side 31

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

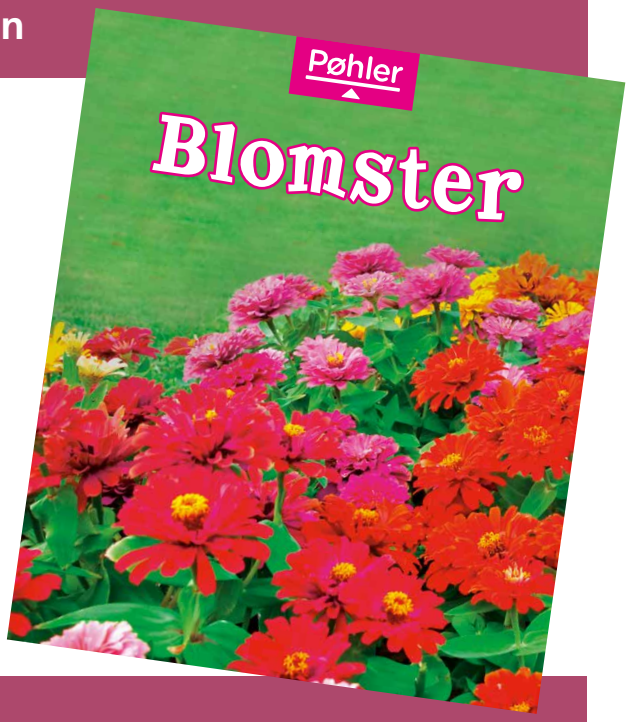

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Genkende og finde begyndelseslyden /b/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Genkende bogstavet b og lyden /b/
- **Ordforråd**
  Kendskab til navne på forskellige farver

  Kendskab til det hyppigt forekommende ord: *er*
- **Forståelse**
  Inddrage egen viden om blomster og farver
- **Automatisering**
  Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for skriveopgaver

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Blomster.* Kopier til alle elever og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***Blomster.*** *Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvilke farver har blomsterne? Har I selv blomster derhjemme? Hvad tror I, bogen handler om?*

Peg på ordet *Blomster.*

Bogen hedder ***Blomster.*** *Det står lige her.*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Hvad forestiller billedet? Hvilke farver har blomsterne? Hvorfor mon pigen har alle de blomster? Lad os se, hvad der er inde i bogen!

Vis titelbladet.

Hvad forestiller billedet? Hvilke farver har blomsterne?

Måske opdager eleverne, at blomsterne på forsiden vokser i et blomsterbed, mens blomsterne på bagside og titelblad er buketter?

Peg på ordet *Blomster* og spørg, om nogen kan gætte, hvad der står.
Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde men stop, når I har læst side 14.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad eleverne komme med et par gæt, læs derefter side 16.

Giv eleverne hver en bog

Nu skal I prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … ***Blomster.****. ja det er flot. Nu læser jeg side 2, mens jeg peger på ordene. Kan I pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?*

Læs hele bogen på denne måde.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet b

Giv eleverne hver en bog.

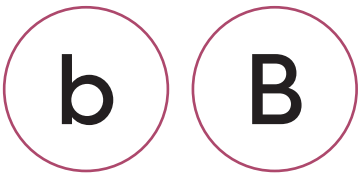

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Prøv at kigge på pigen på bagsiden: Hvad har hun i hånden? Hvorfor mon hun har alle de blomster?

Tal med eleverne om, hvad man kan bruge blomster til.

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står.

Når I har læst bogen sammen, kan du pege på titlen på forsiden:

*Prøv at se på ordet **Blomster**. Er der nogen, der kender navnet på det første bogstav? … Det hedder **B**, og det lyder sådan: **/b/**.* **(HUSK sig kun læbelyden).** *Er der nogen, der kender andre ord, der starter med **/b/**?*

Skriv og/eller tegn ordene på papir eller tavle, det kan være navne eller fx blyant, bogstav, bog, blå, barn, ballon.

Nu skal vi på jagt i bogen!

Vis titelblad:

*Kan I finde **B** på denne side? Flot! Er der nogen, som kan huske, hvad der står?* **Sig *Blomster* med meget tydeligt B.**

Læs side 2 på samme måde.

Læs side 3 på samme måde, men stop op: *Hov! Prøv lige at høre ordet blå, hvad starter det med? … Ja, det starter også med **B**. Det er bare et lille **b**.*

Skriv *B* og *b* på tavlen eller på et stykke papir.
Gennemgå resten af bogen på samme måde.

I er virkelig dygtige. Nu skal I prøve at læse bogen.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

*Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal skrive både det store **B** og det lille **b**. Husk at man altid starter oppe, når man skrive bogstaver. I må gerne skrive mange bogstaver. I må også gerne tegne B-ting.*

3 Med bogen som udgangspunkt

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Skal vi lige prøve at læse den sammen? Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

er

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Peg på B på forsiden.

*Kan I huske, hvad det bogstav hedder? Kan I huske andre ord, der også starter med **B**? I dag skal vi igen på jagt. Men i dag skal vi finde et ord.*

Blad op på side 2, læs teksten og læs ordet *er* igen og peg på ordet. Brug begge pegefingre – den ene foran ordet, den anden bag ordet. Få eleverne til at gøre det samme.

*Det er flot, der står **er.** Kan I læse ordet? Prøv at tage fingrene væk! Prøv så, om I igen kan sætte en finger foran og en bagved ordet **er** og læse det! Flot. Lad os se, om vi også kan finde ordet **er**, når vi bladrer om på næste side.*

Læs resten af bogen sammen. Sæt fingre rundt om *er* hver gang, I finder det.

Tegne-/skrivebog

Bogen handler om blomster i forskellige farver. Kender I andre ting, som kan have forskellige farver?

Hvis ord som fx bluse, bil, ballon eller bog nævnes, så husk at bemærke, at det er ord, der også starter med *B*.

Nu skal I selv skrive en tekst. I skal skrive fx Biler er røde. Biler er blå.

Eleverne vælger selv, hvad de vil skrive om.
De kan skrive en, to eller flere sætninger og tegne til.

Nu kan I læse det, I har skrevet for hinanden!

Supplerende materiale

Til bogen er udarbejdet et ark til puslehistorie. I kan klippe brikkerne ud og "skrive" bogen – eller en side fra bogen – igen ved at lægge ordbrikkerne på bordet i rigtig rækkefølge. I kan også bruge ordbrikkerne til at danne nye sætninger. I læseguiden til *På vej til skole* kan du se forslag til, hvordan puslehistorien kan introduceres.

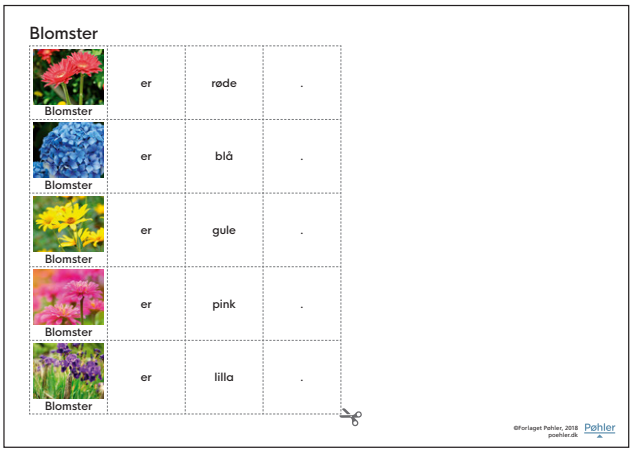

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Ordforråd**
  Genkendelse af de hyppigt forekommende ord: *nej, siger, far, mor, ja, og*
- **Forståelse**
  Kendskab til udråbstegn og anførselstegn
- **Automatisering**
  Højtlæsning med tydelig intonation

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for skriveopgaver

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Nej!* Kopier til alle elever og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv**!**

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Nej!.** Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvad mon alle de ting skal bruges til? Hvorfor mon bogen hedder **Nej!?***

Peg på ordet *Nej!* på forsiden.

*Bogen hedder **Nej!**. Det står lige her.*

Sæt en finger foran og en finger bagved ordet. Husk at udråbstegnet er ikke en del af ordet. Eleverne skal lære sig, at det er den måde, man udpeger enkeltord i teksten.

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Hvad kan I se på billedet? Drengen vil prøve noget, og far siger Nej! Peg på ordet i billedet. Hvorfor mon far siger Nej?

Lad eleverne benævne så meget på billedet som muligt. Lad dem også gerne komme med forslag til, hvorfor far siger nej.

Lad os nu se, hvad der er inde i bogen!

Vis titelbladet.

Hvad forestiller billedet? Hvordan ser mor og far ud? Hvorfor mon de står sådan?

Vis side 3 og peg på ordene, mens du læser. Gør opmærksom på, at der også står et ord over mors hoved på side 2.

Hvad mon der står her? Hvorfor tror I, mor siger nej?

Fortsæt på samme måde på de næste sider, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad eleverne komme med et par gæt. Læs teksten og tal om billedet, og også om hvorfor mor og far nu siger "Ja". Kig derefter på billedet side 16.

Hvad mon drengen drømmer om?

Giv eleverne hver en bog

*Nu skal I prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … **Nej!**.. ja det er flot. Nu læser jeg side 3, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?*

Læs hele bogen på denne måde.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: anførselstegn

Giv eleverne hver en bog.

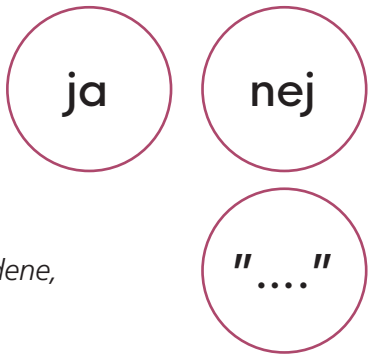

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Prøv at kigge på drengen på bagsiden? Hvad står der over fars hoved? Jeg læser nu de ord, der står under billedet **(Husk at pege)***: Hvorfor siger far nej? … Hvorfor tror I, han siger nej?*

Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står.

Peg på ordet *Nej!* side 3.

Før og efter ordet er to små tegn. De hedder anførselstegn. De viser, at der er én i bogen, som siger noget. Hvem siger noget? Hvad siger mor?

Lad os kigge på næste side. Hvem siger noget? Hvad siger far? Kan I pege på anførselstegnene? I skal bruge to fingre – for der er en del af anførselstegnet foran ordet og en anden del bag ved ordet. Prøv at pege med to fingre. …Det var flot!

Læs bogen igennem igen. Peg på anførselstegnene på hver side med to fingre. Læs hvad der bliver sagt. Tal om, hvem der siger det – og hvorfor.

I er dygtige. Nu skal I prøve at læse bogen selv igen. Når far siger noget, så skal I læse med dyb stemme, og når mor siger noget, skal I læse med lys stemme.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal skrive ordet ***Nej*** *i den ene side og ordet* ***Ja*** *på den anden side. Nu skal I tegne noget, I vil sige nej til, og noget I vil sige ja til.*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Skal vi lige prøve at læse den sammen? Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

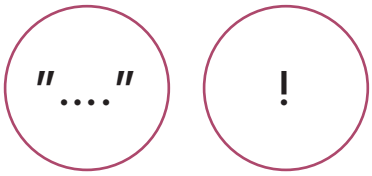

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Slå op på side 2-3.

Sidste gang talte vi om anførselstegnene. Hvorfor er det nu, man skriver dem i teksten? Ja, det er rigtigt, Det er fordi, der er nogen, som siger noget. Kan I finde et sted, hvor mor siger noget?

Gå videre til side 4-5.

Kan I finde et sted, hvor far siger noget?

Læs resten af bogen på samme måde. Husk at I skal læse teksten hver gang!
Peg på *Nej!* på titelbladet.

*Se lige på ordet **NEJ!** Lige efter ordet er der et tegn, som ikke høre med til ordet. Hvem kan fortælle, hvordan tegnet ser ud? Tegnet hedder et udråbstegn. I en bog kan man jo ikke høre, om personerne fx råber eller om de hvisker. Hvordan tror I, far siger ordet?*

Nu skal I på jagt efter udråbstegn i bogen. Kan I finde flere udråbstegn?
Hver gang skal I tale om, hvad der står, og om ordet udtales højt eller stille.

Nu har I lært om både udråbstegn og anførselstegn. Nu skal I selv lave en tegning, hvor der er én, der siger Nej! til en anden. I skal skrive ordet med udråbstegnet bagefter.

Tegne-/skrivebog

Nu kan I vise jeres tegning og læse ordet for hinanden. På den måde fortæller I jeres egen historie.

Supplerende materiale

Til bogen er udarbejdet et ark til puslehistorie. I kan klippe brikkerne ud og "skrive" bogen – eller en side fra bogen – igen ved at lægge ordbrikkerne på bordet i rigtig rækkefølge. I kan også bruge ordbrikkerne til at danne nye sætninger.
I læseguiden til *På vej til skole* kan du se forslag til, hvordan puslehistorien kan introduceres.

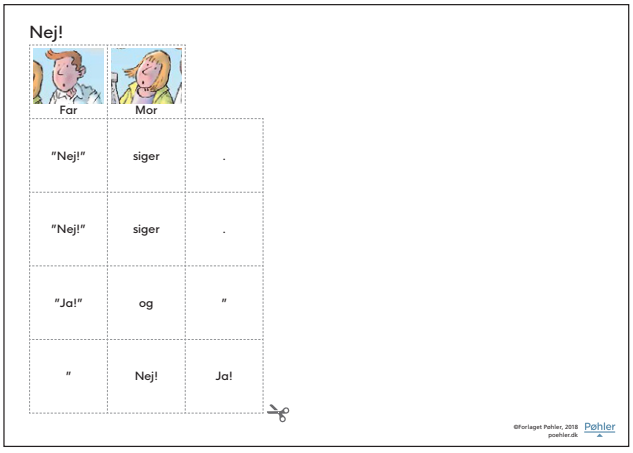

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Finde som starter med lyden /f/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Bogstavet f og lyden /f/
- **Ordforråd**
  Kendskab til de hyppigt forekommende ord: *en, et*
- **Forståelse**
  Inddrage egne erfaringer om, hvad man kan finde, når man går tur
- **Automatisering**
  Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for skriveopgaver

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Jeg finder ...* Kopier til alle elever og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***Jeg finder...*** *Den handler om en dreng, som går en tur. Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvor er drengen? Hvad tror I, bogen handler om, når den hedder* ***Jeg finder…****? Peg på ordene. Bag ved ordene er tre punktummer. Det er fordi, drengen finder forskellige ting. Så kan man bytte prikkerne ud med ord, for det han finder. Hvad tror I, han finder?*

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hvad kan I se på de fire billeder? Hvad tror I, drengen finder? Hvad har I selv fundet, når I har gået tur? Og her står **(peg på ordene)** *"Jeg finder". Så nu kan jeg læse: Jeg finder en kat.*

Peg først på ordene – bagefter på billedet og sig sætningen. Peg på hunden.

Kan I læse denne sætning? Ja: Jeg finder en hund – det var flot.

Gør det samme med de to sidste sætninger.

Vis titelbladet.

Hvad tror I, at der står over billedet af drengen? Lagde I mærke til, at det ikke er den samme dreng, som ham på forsiden? Hvordan kan det mon være? Hvad mon denne her dreng finder?

Vis side 3 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad eleverne komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet.

Hvorfor mon der står, at han finder sig selv? Hvad gør han på billedet? Hvad kigger han mon på? Har I prøvet at se jeres eget spejlbillede i vandet? Eller har I set træer, der er spejlet i vandet? **(Vandet skal være stille, og lyset skal falde rigtigt.)**

Giv eleverne hver en bog

Nu skal I prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot. Nu læser jeg side 3, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?

Læs hele bogen på denne måde.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet f

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside.

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bog for hvert ord, der læses. Peg på titlen på forsiden.

*Prøv at se på ordet **finder** og se min mund, når jeg siger den første lyd i ordet* **(Sæt fortænder i underlæbe, mens du puster og siger /fff/)**. *Er der nogen, der kender navnet på det bogstav? Ja, det er **f** og det lyder sådan **/f/**. Det er den første lyd i ordet **finder.** Nu skal vi på jagt i bogen!*

Skriv *F* og *f* på et stykke papir eller på tavlen. Få eleverne til at komme med forslag til andre ord eller navne, som starter med *f*. Skriv og/eller tegn ordene på papir eller tavle, det kan være navne eller fx far, farver, fodbold, foto.

Nu skal vi på jagt i bogen!

Vis titelblad.

*Hvor er I dygtige. I kender allerede en masse ord, der starter med **f**. Mon I også kan finde et ord, der starter med **f** på denne side? Flot! Kan I finde **f** på side 2? Fint!*

Gennemgå resten af bogen på samme måde – side for side.

*Der stod **finder** mange gange i bogen. Lagde I mærke til, at der også var også andre ord, der startede med **f**? Skal vi prøve at finde dem?* **(side 6: fugl og side 8: frø).**

I er dygtige. Nu skal I prøve at læse bogen igen.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

*Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal skrive både det store **F** og det lille **f**. Husk, at man altid starter oppe, når man skriver bogstaver. I må gerne skrive mange bogstaver. I må også gerne tegne F-ting.*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

*Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Sidst I læste, fandt I mange f'er. Der er billeder i bogen af to dyr, der starter med **f**. Kan I huske hvilke dyr? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.*

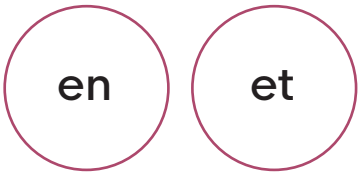

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

*Prøv lige at se på bagsiden. Hvad er der på det første billede? Ja: en kat. Man siger to ord: **en** og **kat**. Prøv et se på billedet ved siden af: Hvilket ord siger vi foran hund? **en** – ja, det er rigtigt.*

Gennemgå de to sidste billeder på samme måde.

*Det er flot, at I er så opmærksomme. Kig nu på side 12 og 13. Hvem vil prøve at læse side 12? Flot! Er der andre der vil læse side 12? Det er rigtig flot, der står: jeg finder **et** træ.*

Eleverne læser side 12 højt for hinanden to og to.

*Lige før ordet **træ** står der et ord på kun to bogstaver. Hvad var det, I læste? Rigtigt … **et**… Vi sætter altså **en** foran nogle ord, fx en fugl eller en frø, og vi sætter **et** foran andre ord, fx et træ eller et hus.*

Skriv *en* og *et* på et stykke papir eller på tavlen.

Tegne-/skrivebog

*Nu skal I skrive **en** og **et** i jeres tegne-/skrivebog. Og så skal I tegne nogle ting. Hvis det er et ord, man sætter **en** foran, skal I tegne streg til **en**, hvis det er et ord, man sætter **et** foran, skal I tegne streg til **et**. Brug lokalet og find ting, eller tænk på en tur. I har været på.*

Supplerende materiale

Til bogen er udarbejdet et ark til puslehistorie. I kan klippe brikkerne ud og "skrive" bogen – eller en side fra bogen – igen ved at lægge ordbrikkerne på bordet i rigtig rækkefølge. I kan også bruge ordbrikkerne til at danne nye sætninger.
I læseguiden til *På vej til skole* kan du se forslag til, hvordan puslehistorien kan introduceres.

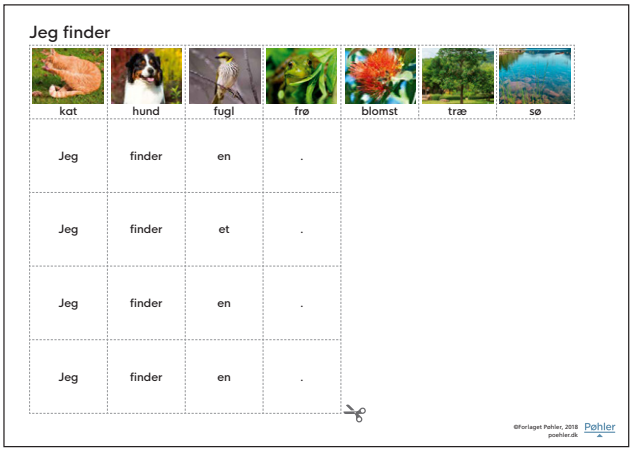
Jeg finder

kat	hund	fugl	frø	blomst	træ	sø
Jeg	finder	en	.			
Jeg	finder	et	.			
Jeg	finder	en	.			
Jeg	finder	en	.			

©Forlaget Pøhler, 2018 poehler.dk
Pøhler

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

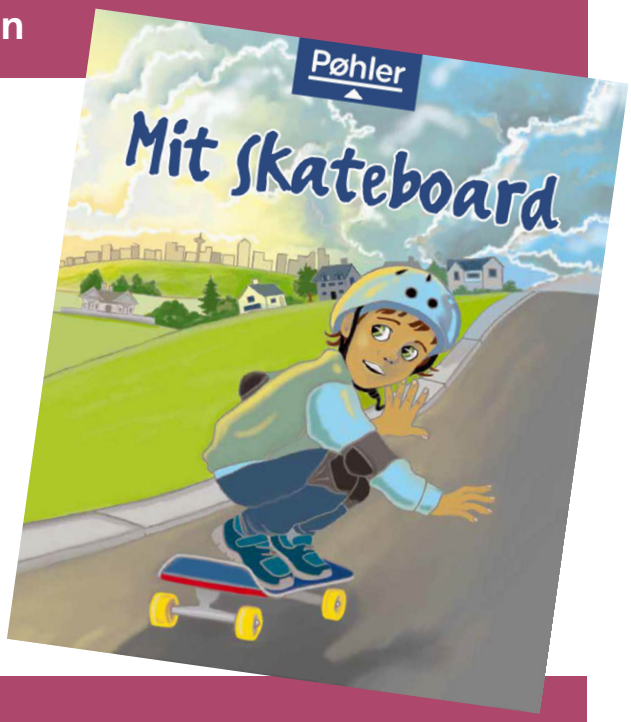

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Finde ord med /m/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Bogstavet m og lyden /m/
- **Ordforråd**
  Kendskab til de hyppigt forekommende ord: *min, mor*
- **Forståelse**
  Sammenligne med egne erfaringer
- **Automatisering**
  Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for skriveopgaver

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Mit Skateboard.* Kopier til alle elever og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***Mit skateboard.*** *Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Hvor er drengen? Måske er det en bane? Måske er det en vej? Man må aldrig køre på en vej. Hvad tror I, bogen handler om, når den hedder* ***Mit skateboard****?*

Peg på ordene *Mit skateboard* og læs det for eleverne, mens du peger.

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hvad kan I se på dette billede? Her står **(peg på ordene):** *Hvad har pigen på? Er der nogen, der har prøvet at have hjelm på? Knæbeskyttere?*

Snak om skateboard, og om hvorfor man skal beskytte kroppen, når man kører på fx cykel, skateboard eller rulleskøjter.

Vis nu titelbladet.

Hvad tror I, at der står over billedet af drengen?

Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad eleverne komme med et par gæt. Læs derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet.

Hvad er der sket? Hvordan passer den slutning til jeres gæt? Hvad gør mor? Hvad er hunden i gang med?

Giv eleverne hver en bog

Nu skal I prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot. Nu læser jeg på side 2, mens jeg peger på ordene. Der er tre ord. Kan I pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?

Læs hele bogen på denne måde.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet m

Giv eleverne hver en bog.

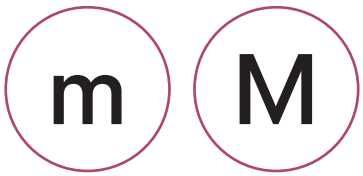

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside. Det var flot!

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bog for hvert ord, der læses. Peg herefter på titlen på forsiden.

Prøv at se på ordet ***mit*** **(peg)** *og se min mund, når jeg siger den første lyd i ordet* **(klem læberne sammen og sig lyden)**. *Prøv at gøre det samme med jeres læber. Er der nogen, der kender navnet på det bogstav? Ja, det er* ***m*** *og det lyder sådan* ***/m/***. *Det er den første lyd i ordet* ***mit.***

Skriv *M* og *m* på et stykke papir eller på tavlen. Få eleverne til at komme med forslag til andre ord eller navne, som starter med */m/*. Skriv og/eller tegn ordene på papir eller tavle, det kan være navne eller fx mor, mad, måne, mand.

Nu skal vi på jagt i bogen!

Vis titelbladet.

Hvem kan finde et ***m****? Se godt efter, der kan være ord, som starter med* ***m****, men også ord, hvor* ***m*** *gemmer sig i ordet.*

Gennemgå resten af bogen på samme måde – side for side.

Der stod ord med ***m*** *på hver side i bogen. Nu tager vi de sider, hvor der var* ***m*** *i to af ordene. Se side 2.*

Peg på de to m'er – brug begge pegefingre.

Hvem kan huske det lange ord med ***m****?* **(strømper) Sig ordet langsomt og med tydeligt /m/ og lad eleverne gentage.** *Se nu side 8. Peg på de to* **m'er**. *Hvem kan huske det lange ord med* ***m****?* **(hjelm). Sig ordet langsomt stadig med tydeligt /m/ og lad eleverne gentage.** *Se nu side 14 her er to ord, der begge starter med* ***m*** **(min, mor)**. *Hvem kan huske begge de to ord?*

I er dygtige. Nu skal I prøve at læse bogen igen.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal skrive både det store ***M*** *og det lille* ***m***. *Husk, at man altid starter oppe, når man skriver bogstaver. I må gerne skrive mange bogstaver. I må også tegne M-ting.*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Sidst I læste fandt I mange ***m'er****.*
Der var billeder i bogen af især to ord, som havde et ***m****, men hvor ordet IKKE begyndte med* ***m****?*
Er der nogen, som kan huske de to ord? **(strømper og hjelm).**

Find nu de to ord og lad eleverne pege på m i ordet. Lad dem sige ordet langsomt.

Nu skal vi læse hele bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Når I har læst bogen, kan I tale om bagsiden.

Så skal vi se på bagsiden. Vi starter for neden. Hvad hedder det pigen står på? Skateboard – rigtigt. Tror I, at der er et ***m*** *i ordet? Er der nogen, som kan høre* ***/m/*** **(sig lyden)**. *Hvad med i ordet sko?*

Kig på billedet og lyt efter, om der er m-lyd i nogle af de andre ord – fx strømper, knæbeskyttere, bukser, bluse, håndledsbeskyttere, albuebeskyttere, hjelm. Sig ordene langsomt og meget tydeligt. Det er ikke sikkert I skal gennemgå alle ordene.

Det er flot, at I er så opmærksomme.

Hvem kan huske slutningen af bogen? Prøv at huske, hvad der sker uden at kigge i bogen!

Nogle elever fortæller på skift – her indgår måske ordene hund, mor, kage.

Det er så fint, at I kan fortælle, hvad der skete. Der er et af de ord, som blev nævnt, der starter med ***/m/****. Hvilket, tror I, at jeg tænker på? Rigtigt* ***mor****! Mor starter med* ***/m/****.*

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive ***min*** *og* ***mit*** *i jeres tegne-/skrivebog. Og så skal I tegne nogle ting, I har, eller nogle ting I kunne tænke jer at have! Hvis det er et ord, man sætter* ***min*** *foran, skal I tegne streg til* ***min,*** *hvis det er et ord, man sætter* ***mit*** *foran, skal I tegne streg til* ***mit.***

Supplerende materiale

Til bogen er udarbejdet et ark til puslehistorie. I kan klippe brikkerne ud og "skrive" bogen – eller en side fra bogen – igen ved at lægge ordbrikkerne på bordet i rigtig rækkefølge. I kan også bruge ordbrikkerne til at danne nye sætninger.
I læseguiden til *På vej til skole* kan du se forslag til, hvordan puslehistorien kan introduceres.

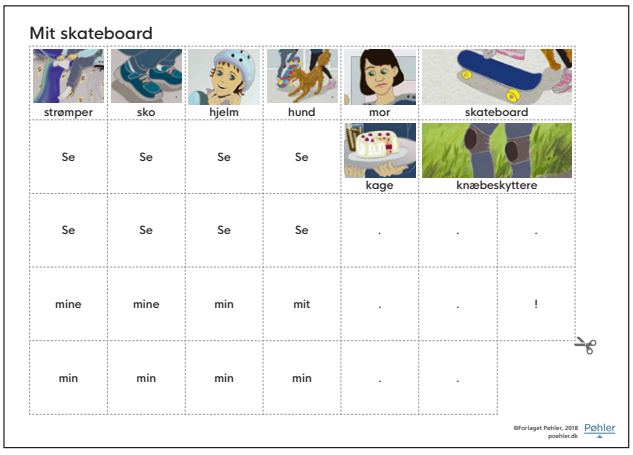
Mit skateboard

strømper	sko	hjelm	hund	mor	skateboard	
Se	Se	Se	Se	kage	knæbeskyttere	
Se	Se	Se	Se	.	.	.
mine	mine	min	mit	.	.	!
min	min	min	min	.	.	

©Forlaget Pøhler, 2018
poehler.dk
Pøhler

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder …**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Finde som starter med lyden /s/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Bogstavet s og lyden /s/
- **Forståelse**
  Inddrage egne erfaringer om, hvad man kan finde på, når forældrene har sagt godnat.

  Forståelse af rækkefølge i fortælling: Først … så ….
- **Automatisering**
  Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for skriveopgaver

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Jeg skal sove.* Kopier til alle elever og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

*Nu skal vi læse en bog, som hedder **Jeg skal sove**. Den handler om en pige, som skal sove. Prøv at kigge på billedet. Hvad tror I, der vil ske i bogen?*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Kig lige på billederne. Hvad gør pigen? Ja, hun sjipper, og hun rutsjer. Hun leger også, at hun dykker, og så kan hun hinke oppe i sengen. Hvorfor mon hun gør det? Hvad gør I, når I skal sove? Lad os se, hvad pigen gør.

Vis titelbladet.

Hvad mon far og mor siger, inden de går ud ad døren? Hvad mon pigen tænker?

Vis side 3 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad eleverne komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet, og om hvordan det passede til elevernes gæt.

Giv eleverne hver en bog

Nu skal I prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot.

Vis titelbladet: *Hvad mon der står her? Der står **Jeg skal sove**. Det er nemlig rigtigt.*

Vis side 2-3. *Hvad var det, pigen først skal? Hun skal hoppe. Det er rigtigt.*

Vis side 4-5. *Hvad skal pigen så? Ja, hun skal sjippe.*

Peg på ordene og læs teksten. Læs hele bogen på denne måde.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Lad os lige kigge på bogens bagside. Kan I huske, hvad hun først gjorde? I må gerne kigge i bogen! Først sjipper hun, så rutsjer hun, så hinker hun, og så dykker hun. Kan I også huske, hvad hun gjorde til allersidst i bogen? Ja, det er rigtigt: så sover hun!

Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet s

Giv eleverne hver en bog.

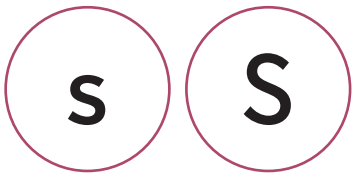

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside. Det var flot!

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bog for hvert ord, der læses. Peg herefter på titlen på forsiden.

*Prøv at se på ordet **sove** (peg) og sig det meget tydeligt: ssssove. Den første lyd, I siger er **/s/**. Er der nogen, som ved, hvad det bogstav hedder? Ja, det hedder **s**. Er der andre ord på forsiden, som starter med **s**? Nemlig! **skal** starter også med **s**.*

Sig ordene *skal* og *sove* med overdrevent tydelige s'er og lad eleverne gentage.

Skriv *S* og *s* på et stykke papir eller på tavlen. Få eleverne til at komme med forslag til andre ord eller navne, som starter med *s*. Skriv og/eller tegn ordene på papir eller tavle, det kan være navne eller fx slange, sol, sko, skuffe.

*Nu skal vi på jagt i bogen. Hvad tror I , vi skal lede efter? Det er rigtigt: Vi skal finde ord, der begynder med **s**.*

Side 4: så, skal, sjippe
Side 6-12: så, skal
Side 16: så, skal sove

I er dygtige. Nu skal I prøve at læse bogen igen.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

*Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal skrive både det store **S** og det lille **s**. Husk, at man altid starter oppe, når man skriver bogstaver. I må gerne skrive mange bogstaver. I må også tegne S-ting.*

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Sidst I læste, fandt I mange s'er. Vi læste også om, hvad pigen gør først, og hvad hun så gør. Nu skal vi læse hele bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Vi skal lige kigge på bagsiden. Der står **(peg)***: Hvad kan pigen? Der står også nogle ord. Ét af ordene starter med* ***s****. Hvilket? Kan I læse det? Flot! Der står nemlig sjippe. Hvilket billede passer til ordet? Kan I læse de andre ord? Hvilke billeder og ord passer sammen?*

Gennemgå de sidste billeder og ord på samme måde.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive ***Jeg skal sove*** *i jeres tegne-/skrivebog. Og så skal I tegne, hvad I gør, når I skal til at sove.*

Til sidst skal I læse jeres historier for hinanden.

Supplerende materiale

Til bogen er udarbejdet et ark til puslehistorie. I kan klippe brikkerne ud og "skrive" bogen – eller en side fra bogen – igen ved at lægge ordbrikkerne på bordet i rigtig rækkefølge. I kan også bruge ordbrikkerne til at danne nye sætninger. I læseguiden til *På vej til skole* kan du se forslag til, hvordan puslehistorien kan introduceres.

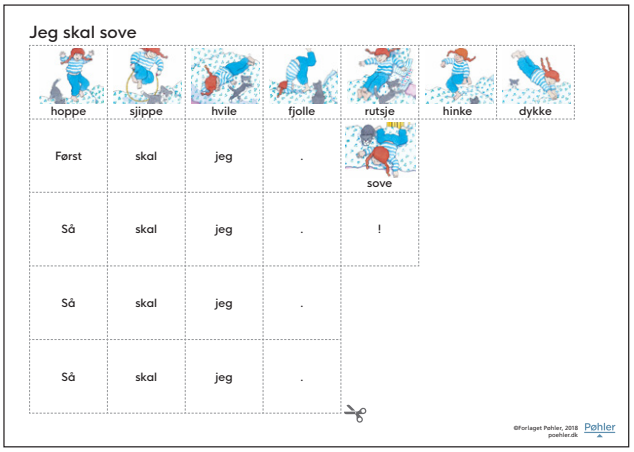

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder …**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Opdele sætningen i ord
- **Ordkendskab**
  Genkendelse af ordene *En, er, på, vej, til, skole*
- **Forståelse**
  Forstå hvordan man bygger en sætning op.

  Kendskab til punktum
- **Automatisering**
  Læse teksten i bogen, og genkende sætningen på ordbrikker.

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for skriveopgaver

Supplerende materiale:
Puslehistorie *På vej til skole.* Kopier til alle elever og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***På vej til skole.*** *Prøv at kigge på billedet. Hvem er på vej til skole? Tror I, det er sådan en skole ligesom vores? Lad os lige kigge på bagsiden.*

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hernede står **(peg):** *Hvem mon er lærer? Hvem gætter I på?*
Lad eleverne gætte og sig derefter: *Der står også nogle ord!*
Der står **(peg):** *cowboy, klovn, lærer, papegøje, pilot, pirat.*

Peg på ordene et ad gangen. Få eleverne til at matche billeder og ord.

Måske kan I nu gætte, hvem der er lærer? Jeg gad vide, hvordan læreren kommer i skole! Hvordan tror I, han gør? Nu må vi vist hellere læse i bogen!

Vis titelbladet. *Hov! Hvem er det nu, der er på vej til skole? Mon han går i samme skole som piraten?*

Vis side 2-3 og peg på ordene, mens du læser. Læs resten af bogen på samme måde. Husk også at læse teksten i billedet på side 5. Læs med "papegøjestemme". Stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvordan mon læreren kommer til skole?

Lad eleverne komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Snak om billedet, og om hvordan det passede til elevernes gæt. Husk at læse, hvad læreren siger. Hvorfor mon han siger *Juhu*?

Giv eleverne hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Vi skal huske at pege på ordene, mens vi læser. Hvor skal vi starte, når vi skal læse en bog? Rigtigt! Vi skal starte på forsiden. Hvor er det første ord på forsiden? Kan I sætte to fingre rundt om det første ord? Kan I huske, hvad bogen hedder? Kan I så fortælle mig, hvad det første ord er?

Vis titelbladet. *Hvad mon der står her? Der står* ***På vej til skole*** *… det er nemlig rigtigt.*

Vis side 2-3. *Hvem er det nu, der er på vej til skole? Rigtigt, det er en pirat. Vi læser* **(peg)***: En pirat er på vej til skole.*

Peg på ordene og læs teksten. Læs hele bogen på denne måde.

Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at pege på ordene, når I læser. Først skal den ene læse. Bagefter skal den anden læse. Man må meget gerne hjælpe hinanden med at læse.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to.

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: genkendelse af enkeltord i sætningen og punktum

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside. Det var flot!

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bog for hvert ord, der læses. Læg mærke til at der er to linjer i denne bog. Vis eleverne, hvordan man skifter linje, når man læser. De får flere øvelser i dette, når de starter på bøgerne til Trin 2.

I dag skal I prøve at lave puslespil med ordene fra teksten.

Uddel kopiarket *På vej til skole.* Eleverne skal kun klippe brikker ud i de to første rækker. Du skal også klippe brikkerne ud, så du hele tiden kan vise, hvad man gør.

Nu skal I åbne jeres bog på side 2. Skal vi lige læse, hvad der står?

Peg i bogen og læs sætningen.

*Kan I finde billedet af piraten? Kan I også finde en brik med det første ord? Der står **En**. Flot. Læg så **En** og **pirat** – nu kan I læse "**En pirat**". Hvad mangler vi så i første linje? Rigtigt! Vi mangler ordet **er**. Nu har I første linje: **En pirat er.** Nu skal vi skrive næste linje med brikkerne.*

Gå sætningen langsomt igennem, og sørg for at alle eleverne lægger brikkerne rigtigt.

Så mangler vi kun den sidste brik med en prik. Det hedder et punktum. Hver gang en sætning er slut, så skrive vi punktum. Kig i bogen. Alle siderne slutter med et punktum. Nu har I skrevet en sætning med ordbrikker. Kan I også læse den? Husk at pege på brikken, når I læser ordet.

Hvis I har tid, kan I lægge en sætning mere.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

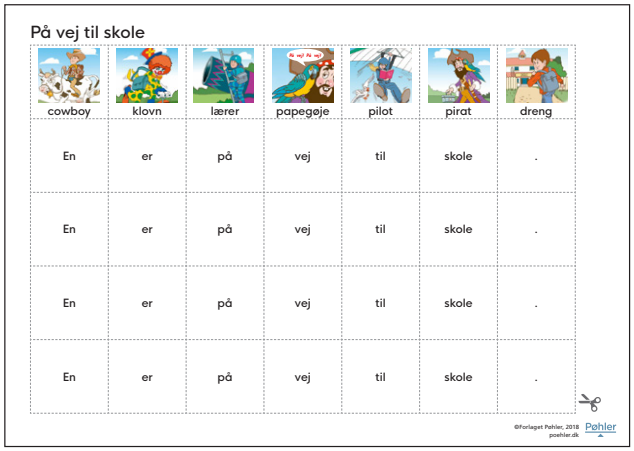
På vej til skole

cowboy	klovn	lærer	papegøje	pilot	pirat	dreng
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.

©Forlaget Pohler, 2018
poehler.dk

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I også huske, at vi lagde puslespil med ordene fra bogen? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! rigtigt. Og i denne bog skal vi også huske, at skifte linje mens vi læser.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Skal vi prøve at lægge en ny puslehistorie igen? Hvilket billede skal vi så bruge i dag?

Læg en sætning med brikkerne. Find den tilsvarende sætning i bogen og vis, hvordan man kan kontrollere ord for ord, at sætningen er lagt korrekt.

Det er flot. I er virkelig dygtige til at læse og skrive med ordbrikker.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive en sætning i jeres tegne-/skrivebog. I må gerne lime ordbrikkerne ind, I må også gerne skrive ordene af, hvis I hellere vil det. I må selv bestemme, hvem der skal være på vej til skole. Det kan være en af dem fra bogen, men det kan også være én, I selv finder på og tegner.

Nu skal I slutte af med at læse jeres sætninger for hinanden.

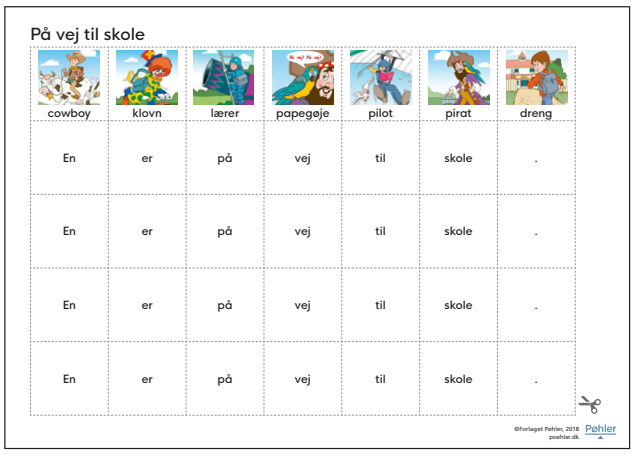
På vej til skole

cowboy	klovn	lærer	papegøje	pilot	pirat	dreng
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.
En	er	på	vej	til	skole	.

©Forlaget Pohler, 2018 poehler.dk Pohler

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Opdele sætningen i ord
- **Ordkendskab**
  Genkendelse af ordene *en, et, stor, stort*
- **Forståelse**
  Forstå hvordan man bygger en sætning op.

  Kendskab til punktum
- **Automatisering**
  Læse teksten i bogen, og genkende sætningen på ordbrikker.

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen

2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne

3. gang bruges bogen som udgangspunkt for skriveopgaver

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Kæmpen.* Kopier til alle elever og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv**!**

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

I dag skal vi læse en bog, som hedder ***Kæmpen.*** *Hvorfor mon bogen hedder sådan? Prøv at kigge på billedet. Hvor tror I Kæmpen er? Lad os lige kigge på bagsiden.*

Vend bogen om og vis bogens bagside.

Hernede står **(peg)***: Hvad laver drengen? Hvad tror I, han laver? Hvad mon det har med Kæmpen at gøre? Vi må se, hvad der sker inde i bogen*

Vis titelbladet. *Gad vide, hvorfor drengen kravler?*

Blad bogen igennem og tal om billederne.
Hvad kan man se på billedet? Hvis eleverne siger fx "En kat" så gentag: *Ja, det er en stor kat***, så de får knyttet ordene en/et og stor/stort til billederne. Stop, når I har læst side 15.**

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvordan mon den slutter?

Lad eleverne komme med et par gæt. Kig derefter på side 16. Læs teksten og tal om billedet, og om hvordan det passede til elevernes gæt. Læg mærke til, at Kæmpen står helt oppe i toppen af planten.

Hvorfor mon drengen løber væk?

Giv eleverne hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Vi skal huske at pege på ordene, mens vi læser. Hvor skal vi starte, når vi skal læse en bog? Rigtigt! Vi skal starte på forsiden. Hvor er det første ord på forsiden? Kan I sætte fingeren under det første ord? Kan I huske, hvad bogen hedder? Kan I så fortælle mig, hvad det første ord er?

Læs bogen sammen med eleverne. Peg på ordene, mens du læser. Husk tydelig udtale af en stor/et stort, så eleverne lægger mærke til forskellen. Tal om teksten på side 16.

Hvad står der her? Kæmpen har en kæmpestor plante! Hvorfor mon den er kæmpestor?

Peg evt. på ordet Kæmpen og på første del af ordet kæmpestor. Spørg om eleverne kan se, at det er næsten det samme ord. Sig ordene *Kæmpen* og *kæmpestor* meget tydeligt. Tal evt. om andre ting, som er eller kan være kæmpestore.

Nu skal I prøve at læse bogen for hinanden to og to. Husk at pege på ordene, når I læser. Først skal den ene læse. Bagefter skal den anden læse. I må meget gerne hjælpe hinanden med at læse.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to.

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: genkendelse af enkeltord i sætningen og punktum

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står.
Vi starter med bogens forside. Det var flot!

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bog for hvert ord, der læses.

I dag skal I prøve at lave puslespil med ordene fra teksten – ligesom vi gjorde med bogen ***På vej til skole.***

Uddel kopiarket *Kæmpen*. Eleverne skal kun klippe brikker ud i de to første rækker. Du skal også klippe brikkerne ud, så du hele tiden kan vise, hvad man gør.

Nu skal I åbne jeres bog på side 2. Skal vi lige læse, hvad der står? **Peg i bogen og læs sætningen.** *Kan I finde billedet af katten? Kan I også finde en brik med det første ord? Der står* ***Det****. Hvad er det næste ord?* ***er*** *Flot.*
Læg så ***Det er*** *– nu kan I læse "Det er". Skal vi så bruge brikkerne* ***en*** *og* ***stor****, eller skal vi bruge brikkerne* ***et*** *og* ***stort****? Flot! Vi skal bruge* ***en*** *og* ***stor****, fordi det hedder "en stor kat".*

Sørg for at alle eleverne lægger brikkerne rigtigt.

Så mangler vi kun den sidste brik med en prik. Kan I huske, hvad den prik hedder? Det hedder et punktum. Hver gang en sætning er slut, så skriver vi punktum. Kig i bogen. Alle siderne slutter med et punktum. Nu har I skrevet en sætning med ordbrikker. Kan I også læse den? Husk at pege på brikken, når I læser ordet.

Hvis I har tid, kan I lægge en sætning mere. Prøv evt. med *et* og *stort*.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

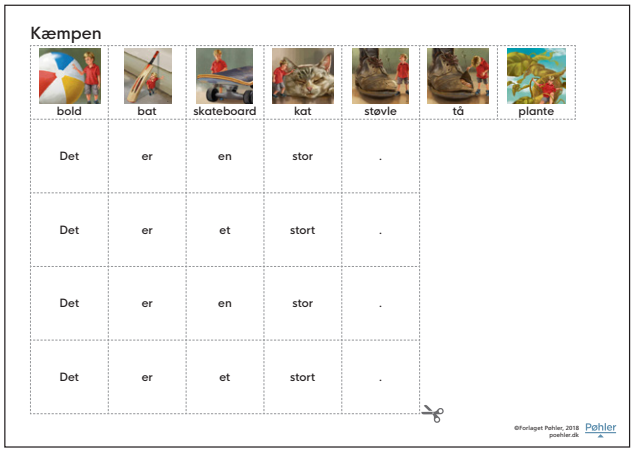
Kæmpen

bold	bat	skateboard	kat	støvle	tå	plante
Det	er	en	stor	.		
Det	er	et	stort	.		
Det	er	en	stor	.		
Det	er	et	stort	.		

©Forlaget Pohler, 2018
poehler.dk
Pøhler

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I også huske, at vi lagde puslespil med ordene fra bogen? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Skal vi prøve at lægge en puslehistorie igen?
Hvilket billede skal vi bruge i dag?

Læg en sætning med brikkerne. Find den tilsvarende sætning i bogen og vis, hvordan man kan kontrollere ord for ord, at sætningen er lagt korrekt.

Det er flot, I er virkelig dygtige til at læse og skrive med ordbrikker.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive en sætning i jeres tegne-/skrivebog. I må gerne lime ordbrikkerne ind, I må også gerne skrive ordene af, hvis I hellere vil det. I må selv bestemme, om I vil bruge et billede fra bogen, eller om I selv vil tegne noget, som er kæmpestort.

Nu skal I slutte af med at læse jeres sætninger for hinanden.

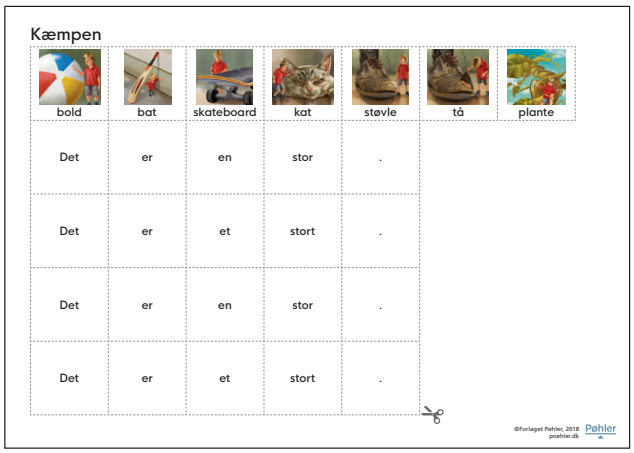
Kæmpen

bold	bat	skateboard	kat	støvle	tå	plante
Det	er	en	stor	.		
Det	er	et	stort	.		
Det	er	en	stor	.		
Det	er	et	stort	.		

©Forlaget Pahler, 2018
poehler.dk
Pahler

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 1

1. **Blomster**
2. **Nej!**
3. **Jeg finder ...**
4. **Mit skateboard**
5. **Jeg skal sove**
6. **På vej til skole**
7. **Kæmpen**
8. **Under vandet**

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
  Find ord i bogen som starter med eller gemmer lyden /s/
- **Fonologisk opmærksomhed**
  Bogstavet s og lyden /s/
- **Ordforråd**
  Kendskab til de hyppigt forekommende ord: *jeg, kan, se, en*
- **Forståelse**
  Sammenligne med egne erfaringer.
- **Automatisering**
  Genlæse teksten både alene og i kor

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for skriveopgaver

Supplerende materiale:
Puslehistorie *Under vandet.* Kopier til alle elever og husk både sakse og lim.
Husk også at kopiere til dig selv!

Pøhler © Forlaget Pøhler 2018

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder ***Under vandet.*** *Prøv at kigge på billedet. Hvad kan I se? Drengen har noget særligt udstyr på. Er der nogen, som ved, hvad det hedder?*

Lad eleverne fortæller om deres oplevelser med vand og svømning.

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Hvad kan man se her? Hvordan passer det til bogens titel: ***Under vandet****? Og her står* **(peg på ordene):** *Hvad kan du se under vandet?*

Tal om billedet.

Er der nogen her, der har set fisk svømme i virkeligheden? Er der nogen af jer, som selv kan svømme? Har I prøvet at kigge under vandet?

Vis nu titelbladet.

Hvad tror I, at der står over billedet af fiskene?

Vis side 2 og peg på ordene, mens du læser. Fortsæt på samme måde, men stop, når I har læst side 15.

Nu kommer vi til sidste side i bogen. Hvad mon der sker?

Lad eleverne komme med et par gæt. Læs derefter på side 16. Snak om billedet.

Hvordan ser vi drengen nu i forhold til bogens forside? Er det mon samme dreng? Hvad gør han med sine arme og ben? Hvad har han i munden og foran sine øjne? Har han sine svømmefødder på?

Giv eleverne hver en bog

Nu skal I prøve at læse bogen. Kan I huske, hvad bogen hedder? … Det er flot. Nu læser jeg på side 2, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?

Læs hele bogen på denne måde.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet s

Giv eleverne hver en bog.

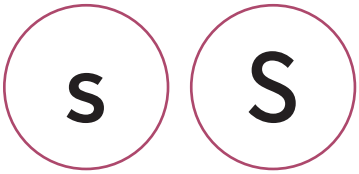

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside. Det var flot!

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bog for hvert ord, der læses.
Vend derefter tilbage til side 2.

Prøv at se på ordet ***se*** **(peg)** *og se min mund, når jeg siger den første lyd i ordet* **(sig lyden /s/ med tænderne sammen og lidt bred mund)**. *Prøv at gøre det samme med jeres mund. Er der nogen, der husker bogstavet? Ja, det er* ***s***. *Det er den første lyd i ordet* ***se***. *Er der nogen som kan huske andre ord, der starter med* ***/s/***? **(fx skal, sove, skateboard, strømper, sko… hvis bøgerne er læst for nylig).**

Skriv *S* og *s* på et stykke papir eller på tavlen. De forslag til andre ord eller navne, som starter med /s/ kan tegnes og *s* skrives. Skriv og/eller tegn ordene på papir eller tavle.

Så skal vi se på bagsiden igen. Er der noget af det, I ser på billedet, der starter med ***s***? *Er der noget, som gemmer* ***s***? **(Fisk, søstjerne, sten, grumset, striber, stor sten…)**

Vis nu side 4.

Nu skal vi på jagt i bogen efter s-ord. Hvem kan nu finde et ***s***? *Se godt efter, for der kan være ord, som starter med* ***s***, *men der er også ord, hvor* ***s*** *gemmer sig inde i ordet.*

Gennemgå resten af bogen på samme måde – side for side – indtil side 14.

Se godt på ordene. Hvor mange ***s'er*** *er der på denne side?*

Der stod ord med ***s*** *på hver side i bogen. Nu tager vi den sidste side. Peg på de to* ***s'er*** *– brug begge pegefingre. Hvem kan huske det lange ord med s?* **(søstjerne)** *Sig ordet langsomt og med meget tydelige* ***s'er*** *og lad eleverne gentage.* ***Sø*** *giver lidt rund mund,* ***stjerne*** *giver lidt bred mund. Kig på sidemanden og sig ordet tydeligt. I skal skiftes til at sige ordet og se på munden.*

I er dygtige. Nu skal I prøve at læse bogen igen.

Lad eleverne læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal både tegne ting, der starter med ***s*** *og ting, der gemmer* ***s***! *Sæt ring rundt om de ting, der gemmer* ***s***.

3 Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

Nu skal vi prøve at lægge en puslehistorie igen. Hvilket billede synes I, vi skal bruge i dag?

Læg en sætning med brikkerne. Find den tilsvarende sætning i bogen og vis, hvordan man kan kontrollere ord for ord, at sætningen er lagt korrekt.

Det er flot, I er virkelig dygtige til at læse og skrive med ordbrikker.

Tegne-/skrivebog

Nu skal I skrive en sætning i jeres tegne-/skrivebog. I må gerne lime ordbrikkerne ind, I må også gerne skrive ordene af, hvis I hellere vil det. I må selv bestemme, om I vil bruge et billede fra borgen, eller om I selv vil tegne noget, som er under vandet. I skal slutte med at læse jeres sætninger for hinanden.